

Tomáš Baťa (1876-1932): 150 let od narození vizionáře, který vybudoval světové impérium

2.4.2026 - | Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

„Náš podnik je ... výdělečný. Jeho technické, obchodní a sociální ústrojí dosáhlo však již takových rozměrů, že prostý zisk přestal býti jediným a vrcholným jeho cílem... Proto také bychom chtěli zvýšiti a zajistiti co nejvíce prosperitu kraje, v němž pracujeme - země, z níž čerpáme své síly a státu, který jest základnou našeho podnikání.“

Tato slova napsal v roce 1931 Tomáš Baťa (1876-1932), jeden z nejvýznamnějších podnikatelů XX. století. Ze skromných zlínských poměrů se vypracoval v globálního podnikatele, jenž v roce 1932 podnikal svými firmami, prodejny nebo továrnami v 56 zemích světa čtyř kontinentů a své výrobky exportoval na všechny obydlené kontinenty. Byl to globální podnikatel, kterého světový tisk označoval za krále obuvi („*Schuhkönig*“; „*schoenenkoning*“; „*roi de la chaussure*“; „*Shoe King*“). Často se něm také mluvilo jako o „československém Fordovi“. Byl všeobecně uznávaným podnikatelem, pochvalně se o něm vyjadřovali politici, ekonomové, umělci i vzdělanci. Byl symbolem úspěchu a společně s prezidentem T. G. Masarykem reprezentantem meziválečného Československa. Jméno Tomáše Bati dnes nesou některé instituce a mj. i zlínská Univerzita Tomáše Bati.

Tomáš Baťa začínal v malých podmínkách spolu se svými sourozenci, ale díky pracovitosti, inovacím a důrazu na efektivitu dokázal firmu rychle rozvíjet. Zavedl moderní výrobní postupy inspirované například principy pásové výroby, čímž výrazně snížil náklady a zpřístupnil kvalitní obuv širokým vrstvám obyvatelstva. Jeho podnikání však nebylo zaměřeno pouze na zisk – kladl velký důraz i na sociální odpovědnost vůči zaměstnancům.

Jako starosta Zlína (od roku 1923) a zároveň šéf firmy Baťa mohl budovat unikátní průmyslové město, které zahrnovalo nejen tovární budovy, ale i bydlení, školy, nemocnici či kulturní a volnočasová zařízení. Tato průmyslová a zahradní města Tomáš Baťa od roku 1929 vyvážel do jiných lokalit Československa a také do zahraničí. Tomáš Baťa byl globální podnikatel s celosvětovým renomé. Tragicky zahynul 12. července 1932 při letecké havárii v Otrokovicích, odkud z firemního letiště startoval k otevření nové továrny ve Švýcarsku. Bylo mu 56 let. Vedení firmy převzalo tříčlenné direktorium Jan A. Baťa – Dominik Čipera – Hugo Vavrečka, které pokračovalo v pevně Tomášem nastavených principech.

Tato slova napsal v roce 1931 Tomáš Baťa (1876-1932), jeden z nejvýznamnějších podnikatelů XX. století. Ze skromných zlínských poměrů se vypracoval v globálního podnikatele, jenž v roce 1932 podnikal svými firmami, prodejny nebo továrnami v 56 zemích světa čtyř kontinentů a své výrobky exportoval na všechny obydlené kontinenty. Byl to globální podnikatel, kterého světový tisk označoval za krále obuvi („*Schuhkönig*“; „*schoenenkoning*“; „*roi de la chaussure*“; „*Shoe King*“). Často se něm také mluvilo jako o „československém Fordovi“. Byl všeobecně uznávaným podnikatelem, pochvalně se o něm vyjadřovali politici, ekonomové, umělci i vzdělanci. Byl symbolem úspěchu a společně s prezidentem T. G. Masarykem reprezentantem meziválečného Československa. Jméno Tomáše Bati dnes nesou některé instituce a mj. i zlínská Univerzita Tomáše Bati.

Tomáš Baťa začínal v malých podmínkách spolu se svými sourozenci, ale díky pracovitosti, inovacím a důrazu na efektivitu dokázal firmu rychle rozvíjet. Zavedl moderní výrobní postupy inspirované například principy pásové výroby, čímž výrazně snížil náklady a zpřístupnil kvalitní obuv širokým vrstvám obyvatelstva. Jeho podnikání však nebylo zaměřeno pouze na zisk – kladl velký důraz i na sociální odpovědnost vůči zaměstnancům.

Jako starosta Zlína (od roku 1923) a zároveň šéf firmy Baťa mohl budovat unikátní průmyslové město, které zahrnovalo nejen tovární budovy, ale i bydlení, školy, nemocnici či kulturní a volnočasová zařízení. Tato průmyslová a zahradní města Tomáš Baťa od roku 1929 vyvážel do jiných lokalit Československa a také do zahraničí. Tomáš Baťa byl globální podnikatel s celosvětovým renomé. Tragicky zahynul 12. července 1932 při letecké havárii v Otrokovicích, odkud z firemního letiště startoval k otevření nové továrny ve Švýcarsku. Bylo mu 56 let. Vedení firmy převzalo tříčlenné direktorium Jan A. Baťa – Dominik Čipera – Hugo Vavrečka, které pokračovalo v pevně Tomášem nastavených principech.

<https://www.utb.cz/aktuality-akce/tomas-bata-1876-1932-150-let-od-narozeni-vizionare-ktery-vybudoval-svetove-imperium>